

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Diaboli miraculum, in Antitrinitarij cuiusdam corpus progressi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

sulorum scula. Trinitatis vero quum hæc verba feire non possent, quasi furibundi fæcere protipuerunt, negantes se velle dicere: Amen: quod tam in iuriam Deo factam sic enim atabant) minime tolerandum esse arbitrarentur.

Hic exitus fuit remere iustiti, & infelicitate finiti Colloquii: qualis etiam multorum aliorum fuit: ut illius quod Transylvaniæ Principis iussu Anno 1567. Varadini inter nouos Euangelicos & Trinitarios nec non Sandomiriae Anno 1568. (d) Albæ Iulie A. 1570. (e) Cracoviae A. 1573. (f) Lublini & alijs tam Polonia quam Transylvanie locis, viente adhuc Ioanne Principe à Blandrata seducto, habitum fuit: cui succedens Stephanus Batorius Princeps Catholicæ religionis obseruantissimus (qui ob insignem virtutis existimationem ad Polonia regnum postea vocatus fuit) Arrianorum effrenem audaciam repressit, impius illo & nefario homine Francisco Dauidi in carcere incluso, qui non minus Arrianus, quam Blandrata fuerat, Christum adorandum esse negabat, ut qui Deus non esset; alias cum Papistis, etiam reliquæ sanctos nobis esse invocando. In carcere quum in infamiam incusset, turma dæmonum appartenente, exclamauit: Ecce qui me comitem itineris exspectant. Monitus ut Iesum Christum invocaret, nequissimus homo, quouis ludæo magis impius, cum se in uocaturum negansit, qui seipsum à cruce non posuerit liberata. Sic os illud impurum tandem infelicem animam exhalauit. Similis exitus Bladidatæ fuit: ut supra ostendimus. Porro quamvis ipsi etiam se statim Calvinistis & Lutheranis Nouorum illorum Arianaorum & id genus hominum hæresis detestabas videtur, numquam tamen fere defuerunt magnæ auctoritatis & potentia viri, qui patrocinium eorum suscepentes, inter quos fuit Palatinus Vilnensis, in quam urbem tamquam ad fœdissimam cloacam, omnis generis hæreses confluxerunt. Quis vero omnia colloquia & disputationes ab anno usque M. D. LXVIII. (g) ad hæc usque tempora inter homines illos mille crucibus & supplicijs dignos habitas numeret? quas Gaspar Vilkonius Medicus, postquam è Samotateniano Catholicus factus est, in unum librum collectas, Vilnae edidit: ut Volanus, Rescius, & alijs testantur. Inter alia ait, P. Scargam Regis Confessarium litteras vidisse à supradicto Palatino ad filium scriptas, in quibus fateatur, postquam à Catholicis defecit Ecclesia, inquieto animo semper se vixisse, nec quod

in tanta aduersantum sibi misso opinionem & sectarum multiplicadine credendum si vis statueret, aut in quo acquiesceret, certi quidquam inuenisse. Partis exemplo lapientior factus filius, ne hæreton in profundum bacatum abriperetur fluctibus, Catholicæ clausæ Ecclesiæ gubernandum le permisit. Nihil vero heresos progressum & que impediuuit ac Lutheranorum & Calvinistarum dissensiones, quarum calamitas, inquit Historia Coræ Augustanae, causas fuit quod plurimi qui Euangeli ante nomen dederant, ad Episcopum redierunt à quo discesserant, aut ad Sacramentarios transferunt, aut quod peius est complures ex eis nouas illas & pestilentes hæreses amplexi sunt; paucis vero in vera (Lutherana scilicet, ut ille) religione consantes manserunt.

III. Circa id tempus Deus, ut misericordia illis Trinitatis oculos apertiret, insigne miraculum Circouiz parrauit. Quum enim religiosus quidam è S. Dominicis ordine, P. Severinus nomine, damnacionem exortisaret, & futorem quendam Trinitarium turbæ, quæ frequens accuterat, vidisset immixtum, ad eum conuersus, Qui tibi, aiebat, homo pessime & infidelis, inter fidèles est negotijs? Veni, inquit, ille, ut mysterium hoc videarem: nec abnuo, ut omnes diabolos tu ex illo eieceris, in meum corpus immigrarent. Tum religiosus, Fiat tibi sicut optasti. vix dominum redierat infelix ille Arrianus, quoni ecce à diabolo arripitur, at per integrum mensum horribilem in modum vexatur & torqueret, mille interim blasphemias contra SS. Trinitatem effundens. Tandem miserrimus in S. Catharinæ vigilia de fenestra se precipitavit, anima et qui corpus ipsius incederat, reddita. Tam tristis cau mariti terrua vxoris, confessum Catholicæ Ecclesiæ se reconciliavit. Hæc vero ita se habere, in Polonia lippis & tonsoribus notum est.

Quia vero Novi Euangelij in Polonia præcones Nouas quotidianè enasci turbas, & in tantas dissensionibus Ecclesiam suam fluctuare videbant, de uno pene quem in ceteros omnes esse inspectio, eligendo consuliare cooperunt, quod aliter disciplina Ecclesiastica retineri non posset. Videri ergo sibi necessarium, ut inter eos ministros qui in Polonia sunt, unius alicui, qui prudens, sapiens, pius, doctus & Spíto sancto plenus esset, super ceteros Apostolica tradiceret potestas, ut reliquos in

Euaege
c. Anatomia Eccles. Cathol. pag. 113. d. 114.
bid. e. ibid. pag. 114. f. ibid. pag. 114. g. 115.

Evangelica continete obediētia, & in delinquen-
tes glādio spirituali tanto facilis animaduertere
posset. Ecce tibi Polonorum etiam hereticorum Pa-
pam optantium vota! Ecce primatum, cuius odio
turba illa in religione cœpta fuerant, ab ipsis etiam
aduersariis desideratum! qui tamen, reputatio
mox isto Consilio, inter Nomadas illos & velut
Hamazobios locum habere non potuit.

IV. Porto ē Trinitariorum secta nostro æuo
principi fuerunt Breslavius Castellani Sendomi-
riensis Seerarius, & Andreas Duditius, uterque
astutus & in hæresi sua propaganda impiger: qui-
bus postea Iacobus Palaologus malam operam nau-
uit. Ex his duo posteriores, ob eruditioem non
mediocrem digni mihi videntur, quorum hic bre-
uiter contexam historiam: vt omnes intelligent,
quam superba ac prouinde periculosa res sit illa sci-
entia, qua inflatus animus vniuersalis Ecclesie iudi-
cio cedere distractat. Aclicet de his ab alijs quo-
que multa sint prodita; non tamen ingratam rem
lectori factum me puto, si veluti spicas ab alijs
relictas colligam, id est, ab alijs omissa breuiter
enarram.

Fuit igitur Andreas Duditius Hungarus natione,
Quinque ecclesiarum, (quod oppidum est Panno-
nia) Episcopus, ob doctrinam ac multarum rerum
vsum Imperatori Maximiliano, dum vixit, percha-
rus: pro quo multas de grauissimis rebus legatio-
nes magna cum laude obiuit. Tandem quum in
Legatione ad Sigismundum Augustum Poloniæ
regem nobilem puellam Sophiam Gonisellam no-
mine vidisset: formæ captus pulchritudine, sic re-
pente eius amore exarsit, vt dum ea potiretur, o-
mnia susque deque habere, adeoque religionem
potius deserere decreuerit, quum aliter eius po-
tiundæ spes nulla esset. Non agnoscishic ordinaria-
menta actitam fere omnium hærescon portam?
Duditius tamen & verecundia aliquamdiu in of-
ficio continuuit, & vana spes, breui fore, vt procul-
catis Ecclesie legibus, matrimonij vsus etiam Ec-
clesiasticis permittatur, cœlibatu ad Erenitas. Mo-
nachos & alios quibus tam durum perpetuæ casti-
tatis placeret votum, ablegato. Quam ad rem se
non exiguum momentum allartum sperabat, vt
qui doctrina non vulgari, tum multarum linguarum
peritia, & admirabili inprimis eloquentia esset
instritus. Qua de re quin in Consilio Tridentino
nonnullorum Patrum animo tentasset, adeo
que etiam publice verba facere ausus esset: a cun-
dis exhibilatus, & cum magna pudoris iactura do-

mum reuersus, contra leges Ecclesie Sophiam
predicatam in matrimonium duxit, non minus po-
stea in felix maritus, quam Coloniensis ille Archi-
episcopus, cum Canonissa aut Moniali sua Agneta
sequenti libro à nobis in scenam producendus. Ex
haec Sophia natus ei fuit filius, miseri senis crux &
flagellum. Sophia mortua, idem alteram uxorem
duxit, ē Borrechiorum familia; ac primo in Polo-
niam, deinde in Silesiam, ubi omnium gentium di-
in honore erant, commigravit, in magna pauperate
& miseria vitam traducens, nec villam certam
religionem, in tanta confusione professus, sed pa-
riter omnes, etiam illam cui initio nomen dede-
rat, Calvinisticam scilicet, irridens. In Epistola
quadam ad Bezam, qui Poëmata sua ipsi dedicarat,
ingenue factetur, Romanam Ecclesiam non ita Nouam
Evangelicam, in tot factiones ac sectas distractam, &
plauisibili in super venerabilis antiquitatis & perpetui
consensus fundamento esse subnixam. Quod si Patrum
in doctrina consensus sit ipsa Veritas, tam procul dubio
stare à Papistarum partibus. Ortis enim inter doctos in
Papatu de quacumque disputationibus, statim vel
Conciliorum decreta, vel Pontificum auctoritate contro-
versias omnes fuisse compositas. Sic ergo hærebat, sic
fluctuabat Duditius, vt nulla ei placeret religio,
adeo vt pro Sacris Biblijs, Platonis libris vteretur:
libenter, credo, in hoc Julianum apostoram imita-
turus, qui in templis suis versus Homerii decanta-
& Platonis libros prælegi iussit, vt Sozomenus
& Nicephorus testantur. Satış esse, aiebat Duditius,
vt Christianus in Deū credat, bene & honeste vi-
vat, Nature legem obseruet, amet virtutem, & fugiat
vicia: nec villa alia opus esse ad salutem suam cuique pre-
parandam religionem. Natrauit mihi Polonus qui-
dam, multostram in Polonia quam Hungaria pro-
ceres hominis huius manu quam diligentissime
scriptas Epistolas adhuc penes se habere, ac sedulo
asseruare. Tandem quum Vratislauia domicilium
fixisset, sine villa morbis suspicione, mortis suæ ho-
ram prædictit. Ab Amico enim ad prandium ini-
tatus, quamvis sanus & valens videretur, excusa-
uit se, inquens: Tempus iam esse vt alio proficeretur,
& ultimum Nature debitum persoluerat. Deinde in le-
gulum se componens multa, sed Philosopho quā
Theologo vel etiam Christiano magis digna, cum
summa adstantium admiratione differere cœpit.
Nobilem Polonum multa de hoc homine narran-
tatem audui, quæ moriturus ille dixerit, quæ se-
cerit; sic vt quæ ille delirauit, etiam maxime sanis
cuiusvis sermonibus potiora viderentur: donec

120